

**Першы этап абласной алімпіяды па беларускай мове і літаратуры
(2021)**

Комплексная работа
7 клас

Прозвішча, імя ўдзельніка, клас _____

Заданні	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Усяго	%
Балы												

Максімальная колькасць балаў – 60

Заданне 1. Запішыце словы ў фанетычнай транскрыпцыі:

Максімальная колькасць балаў – 5

вакзал _____
 касьба _____
 схілены _____
 пясчынка _____
 зберагчы _____

Заданне 2. Устанавіце адпаведнасць паміж словамі і часцінамі мовы, да якіх яны адносяцца:

Максімальная колькасць балаў – 5.

1) тройчы	а. назоўнік
2) тройка	б. прыметнік
3) трэці	в. займеннік
4) патраіць	г. лічэбнік
5) трайны	д. прыслоўе
	е. дзеяслоў

Адказы: 1.   2.   3.   4.   5.

Заданне 3. Вызначце спосаб утварэння наступных слоў і ўпішыце іх нумары ў адпаведную графу табліцы:

Максімальная колькасць балаў – 12.

1) пралеска	7) замнога
2) скрып	8) недалёкі
3) кіяскёр	9) па-мойму
4) другаягоднік	10) чарнабровы
5) разбор	11) насаты
6) БДУ	12) МАЗ

Спосаб утварэння	Нумары слоў
прыставачны	
суфіксальны	
прыставачна-суфіксальны	
бясуфіксны	
складанне асноў	
складана-суфіксальны	
абрэвіяцыя	

Заданне 4. Абзначце графічна, якім членам сказа з'яўляецца інфінітыў у кожным сказе:

Максімальная колькасць балаў – 4

- У мяне з'явілася жаданне паспрачацца з ім.
- Алешка паедзе ў горад вучыцца.
- Дапамагаць птушкам – наш абавязак.
- Вышываць мяне навучыла бабуля.

Заданне 5. Устанавіце адпаведнасць паміж фразеалагізмамі і іх лексічным значэннем:

Максімальная колькасць балаў – 5

А. На птушых правах	1. Каварны, крывадушны чалавек
Б. Воўк у авечай скуры	2. Вельмі вопытны, спрактыкаваны чалавек
В. Варона ў паўлінавых перах	3. Траціць сумленне, сорам, набірацца нахабнасці
Г. Стрэляны верабей	4. Які марна імкнецца паказаць сябе лепшым, чым ён ёсць на самай справе
Д. У сабакі вачэй пазычыць	5. Незаконна ці не маючы права, трывалага забеспячэння

A. ___ B. ___ V. ___ Г. ___ Д. ___

Заданне 6. Запішыце аднаслоўныя беларускія адпаведнікі:

Максімальная колькасць балаў – 6.

1. книжный магазин – _____
2. падаючая звезда – _____
3. парное молоко – _____
4. оладьи из тёртого картофеля – _____
5. моцённая дорога – _____
6. дзеціныш тетерева – _____

Заданне 7. Ад дзеясловаў закончанага трывання ўтварыце дзеясловы незакончанага трывання:

Максімальная колькасць балаў – 5

Закончанае трыванне	Незакончанае трыванне
заснуць	
выйсці	
стукнуць	
адказаць	
перакроіць	

Заданне 8. Адзначце нумары сказаў, у якіх ёсць памылкі ва ўтварэнні і ўжыванні дзеепрыслоўяў:

Максімальная колькасць балаў – 3

- 1) Ехаўшы да бацькоў, дзяўчына думала аб нечым сваім.
- 2) Спакойна засынаючы, існеюць берагі.
- 3) Гледзячы перадачу, узнікалі цікавыя ідэі.
- 4) Завязаўшы хустку, маці выйшла з хаты.
- 5) Шчыра кажачы, ён толькі лічыўся брыгадзірам.
- 6) Спакойна спывае рака, не ведаючы суму і гора.

Адказы: _____

Заданне 9. Запоўніце табліцу, упісаўшы аўтара, назву твора ці імя героя

Максімальная колькасць балаў – 10

Аўтар	Назва твора	Герой
Я. Купала		гусяр
Я. Брыль		
	“Дзядзька-кухар”	
В. Быкаў		Тэкля
	“На Каляды к сыну”	
		Серж Мілеўскі

Заданне 10. Закончыце фразу, дапісаўшы літаратуразнаўчы тэрмін

Максімальная колькасць балаў – 5

1. Двухскладовая стапа з націскам на першым складзе – _____
2. Сугучнасць канчаткаў вершаваных радкоў – _____
3. Апісанне знешнасці персанажа, якое характарызуе яго як чалавека – _____
4. Апісанне прыроды, якое мае важнае значэнне для характарыстыкі дзеяння, душэўнага стану героя – _____
5. Выказванне, якое змяшчаецца пасля загаловка і перадае асноўны сэнс зместу твора – _____